

Nro. 39.

A' FELS. R. TSASZARNAK ÉS A. KIRALYNAK
KEGYELMES ENGEDELMÉBÖL.

*Költ Bétsben Majusnak 13-dik napján 1796-ik
esztendőben.*

B é t s.

Tegnap dél előtt vólt a' kir. testörző Nemes
Magy. seregnék mustráltatása *Pellegrini* fő
hadi vezér, 's ezen végre kegyelmesen ki rendel-
tetett Cs. K. Commissarius jeleletében, a' melly
alkalmatossággal, a' mustrának végződése után
fel olvastatott azon Cs. K. kegyelmes decretom
is, a' melly által *B. Spléni Mihály* ő nagysága,
azon N. seregnék mostáni All-Kapitánnya *F. M.*
Lajtinantságra, azon seregnék fő hadnagyja pedig
Esterházy Miklós Obester ő hertzezsége General
Majorságra emeltettek.

Hadi Történetek.

I. Olaszországban.

A' múlt szeptember este a' Fels. udvari hadi Kancellaria által im ezek tétettek közönségesekké: Ertesére esvén a' Fels. Szárdinai királynak a' Fr. armádiának győzedelmei és lakó városa felé való közelgetése, biztosokat küldött *Buonaparte* Fr. vezérhez, és *Faipoult* Genuában lévő miniszterhez, a' kik fegyverfűzésre lépven velek, demarcationalis lineát vontak a' *Stura* mellett (igy neveztetnek a' *Pó* folyóvizének 3 leg nevezetesebb ágjai), melly szerint annak jobb partját *Tanaróig* a' *Cherascoi* erősséggel egyetemben, a' bal partját *Tanarótól* fogva annak *Pó* folyóvizébe való omlásáig, és a' *Bormida* vizének jobb partját egészen el foglalták a' Frantziák. Illyenképen kénytelen volt *Bolió* hadi Tárnokmester *Valentzába* őriző seregeket küldeni, a' *Pedemonti* armádiánál állott Cs. K. seregeket *Feliciánó* környékén öltve gyűjteni, és mig kedvezőbb ortzával fordulna hozzánk a' szerintse, olly alkalmas helyre állítani azokat, a' mellyeken elegendőképen fedeztetés a' *Valentzai* erősség.

II. A Rénus környékén.

Moreau Fr. Generális, *Pichegru* fő Vezérnek hivatalbeli követője, és a' felső *Rénusi* armádiának mostani fő kormányozója April. 24-dikén érkezett *Hagenauban*.

A' *Courier du Bas-Rhin* nevű *Wéseli* újság levél azt hirdeti, hogy az Austriai és Fr. seregek közt volt fegyver szűnés April. 22-dikén felmondott. — Ezt hirdetik a' *Cliviai* és a' *Rénus* túlsó partján fekvő városokban költ magános tudósítások is. Mi mindazáltal semmi officialis jelentést

nem olvasván még erről, sem egyiknek sem másiknak nem adhatunk tökéletes hitelt. A' fent nevezett Fr. nyelven költ újság levél minden Frantziák által el foglaltatott Német tartományokban erőssen meg tiltatott a' *Párisi* Directorium által.

Gr. *Wurmser* Feldmarsal levelet küldvén a' *Bázei Cantone*hoz meg tzáfolja a' Fr. Directoriumnak azt a' vélekedését, melly szerént a' *Conde* hertzeg ármadiája a' *Helvétziai* tartományokon szándékozna Fr. Országba bé ütni. Egyszersmind azzal biztatja mind azon, mind a' több *Cántonok*at, hogy valameddig a' Frantziák *Helvétziának* neutralitását illendő tekintetben tartják, addig ő sem kíván annak sérelmére lenni.

Wéselből Apr. 27-dikén. Még most is *Coloniában* vagy on az eggyesült *Sambrei* és *Maasi* Fr. ármadiának fő kvártélyja, és maga *Jourdan* Generálissimus is *Koblentzen* vólt nem régiben. — Ezen várasnak szomszédságában *Neuendorf* mellett ismét erős sántzolások tétetnek, mellyeknek készítésekre 2500. paraszt rendeltetett ki. — A' *Newwid* mellett való *Rénus* szigetében is éjjel nappal dolgozik az ellenség. — *Neufz* mellett *Grimmlinghausennel* által ellenben mély sántzok készitetnek a' hid előtt, a' hidat tartó hajók is már készen vagynak, és rövid idő múlva meg készül a' hid. *Kleber* Generális, a' ki harmad nappal ez előtt *Koloniába* ment, újabb parantsolatokat vévén *Jourdan* Generálistól, nagy sietséggel visszátért *Kréfeldbe*.

A' melly alkalmatossággal a' *Stromberg* környékén lévő forposztokat *Károly* fő hertzeg meg szemlélte vólna, azon *Warasdi* batallionnak, melly sok hadi történetekben különösen meg különböztette magát, maga ő hertzegsége osztotta ki az arany és ezüst érdem pénzt az érdemesebb vitézek közt.

Frantzia Ország.

Nem régiben emliténk vala, hogy Fr. Ország: naak déli tartományaiiban, 's nevezetesen *Lyonban* még most is sok királyt kívánó lakosok és emigransok találatnak, a' kik félvén a' guillotine meitző késétől nyilván semmit sem mozdítanak, de titkon olly készüléttel vagynak, hogy első adandó jó alkalmatossággal készek lesznek fogaiknak fejejét ki mutatni, és az Ország előbbi Constitutiójának vissza állításában másokat hathatósan segíteni.

Ezeknek a' még eddig hol jobbra hol balra hajlandó *Lyonbelieknek* meg térítésekre következő hirdetményt küldött a' *Parisi Directorium*: *Lyoniak!* A' végre hajtó-kormányfűék kívánván a' tshdességet és jó rendtartást a' respublika minden részeibe vissza vinni és fenn tartani, szűtellen szemei előtt tartja azon közönséget, melly népességére, munkásságára, és változó környűlálásaira nézve figyelmetességet érdemel. A' kereskedést és a' mesterségeket, mellyeknek sok ideig félszke és példája vala várasotok, vissza akarja közitekbe vinni, és hogy ha ti a' kormányfűéknek fel tétéleit tellyes tehetségtek szerént gyarapítani nem kívánnátok, tulajdon hasznotokkal és kötelességtekkel ellenkezöképen mivelnétek. — Vajha ezen közönségnek lakosai, melly ennckelőtte első mivhelye volt Európának, végtére általálnák, hogy az ő boldogságoknak vissza térése a' törvényeknek szoros meg tartásától függ, és hogy semmi más vetélkedésnek helye nintsen, hanem a' melly a' törvényeknek közönséges meg tartása által magát ki nyilathoztatja. Szűkség, hogy az atya magzatjainak, a' kereskedő az alatta valóknak, a' fábrikáns maga munkássainak javasolja azoknak bé töltését. Szűkség, hogy a' közönséges hivatalt viselő személlyek fel nyilt szemekkel vigyázzanak a' henyélő és gonosz indúlatú emberekre. Ezeket az embereket, a' kiknek sem hazájok, sem erköltsök nintsen; ezeket

az útalatos nyughatatlan tsordákat, a' kik most a' függetlenséget, majd ismét a' királyságot kívánják; a' kik a' másként is heves indulatú embereket a' bosszúállásra ingerlik; a' kik a' ti szeréntsétlenségteken kívánják a' magokét építeni, szükség a' közönséges hatalomnak zablán tartani. Szünjetekek meg már valaha a' ti bódogságtokat irigylőknek plánumaikat, a' kik a' ti szorgalmatosságtokat bal szemekkel nézik, bódogítani. — Jól emlékezhettek még most is, miként iparkodtak ellenségeitek, kereskedésieiteknek és mesterségeiteknek semmivé tételén. — Jól emlékezhettek, hogy — a' ti manufacturáitoknak fényességét, és azon nemes indulatot, a' mellyel ötök köfalaitök köze el fogadtátok, belső bosszúsággal nézte. — Azok a' szorgalmatos munkások, a' kik mivhelyeitekben dolgoznak, kevélykedni fognak, hogy ti ollyatén ékességeken munkálkodtok, a' mellyek a' mi nemzeti innepüaknek fényességét és a' közönséges hatalomnak izimereit, mellyekkel a' nép által választatott előjárók meg különböztetnek, az egész respublikában magasztalják. Ekként fogjátok a' szabattságnak és vitézeink által szerezteendő békességnek kebelében előbbi bódogságtokat vissza ténni szemlélni. Talán nints is már messze az az idő pontja, a' mellyben a' respublika a' békesség által meg erősítetvén minden gyermekeit öfzve fogja arra a' közönséges innepre hívni, a' mellyen minden érzékenységekek egyetien egy érzékenységre, t. i. a' haza szeretetére fognak öfzve olvasztatni. Egész bizodalomban vagyon a' Directorium az eránt, hogy ti tulajdon hasznaitök és lelkiesméretetek szavának engedelmeskedvén, el felejtkeztek a' ti ellenségeskedésektekről és gonofzaitokról, s azon heves indulattal, és azon forró atyafiságos szeretettel fogtok meg jelenni, a' mellyel a' revolutiónak első napján magatokat meg különböztettétek. A' mi miánket illet, el tökéllöttük magunkban, hogy minden indulatokon és rélzre való hajlásokon uradalmat engedünk a' törvényeknek. A' melly idő-

ben minden sebeket meg gyógyítani, 's tinéktek ismét munkát és bővséget adni igyekezni fogunk, akkor minden hatalmunkban lévő eszközöket tsendességtek és bődökságtok állandóságára fogunk fordítani; azokkal pedig, a' kik a' közönséges rendet meg háborítani, 's magokért, ha igaz okok volna is, bosszút állani mérészlenek, a' leg nagyobb keménységgel bánni. Egyedül a' törvénynek vagyon a' vétkek meg büntetésére jussa. — *Lyorbeliek!* tudjátok a' kórmányszék atyai felteleteit és végzéseit. Rajtatok áll most, akarjátok e' azokat gyámolítani, heves indulataitokat meg fojtani, 's minden erőtokeket a' respublika állandóságára, és industriátoknak meg elevenítésére vele öfzve kaptsolni, avagy nem? *Letourneur Elölő.*

E' folyó hólnapnak 29-kén fog a' házasoknak innepnapja tartatni: arravaló nézve következő értelmű oktatást küldött a' Directorium a' municipalitásoknak, avagy polgári előjáróknak: 1) Minden municipalitás kerestesse ki a' maga kerületében azokat a' házas páraikat, a' kik valamely ditsőségre méltó tettek által magokat meg különböztették, vagy pedig, bátor tulajdon familiájokról is gondot viselni tartoztak; de azért még is egy vagy több árvákat is gondviselések alá vettek. 2) Ezeknek a' házas pároknak neveiket írják fel a' municipalitások egy különös táblára, 's hirdessék ki az innep napon; magokat pedig a' házas páraikat tiszteljék meg a' haza nevében a' polgári koronával. 3) Azokat az ifjú házas páraikat, a' kik egy hólnappal ennekelőtte, a' *Floredl* hólnapnak első *decásában* (Apr. 20-dik napjától fogva 30-dikig) öfzve házasodtak, el kell az innepre hívni, a' mellyen az afzszonyok virágokkal és három színű pántlikákkal fel ékesített fejr köntösökben jelenjenek meg. — 4) Ezen innephez illendő oratio tartassék, és patrióta dallok énekeltessenek a' haza óltarán. 5) Mind a' két nembeli vének a' leg tisztességesebb helyekre ültessenek, és vétetessenek környül gyermekeik és unokáik álta'. 6) A' kinek leg izá-

mossabb lézen a' familiája, az ultetessék a' betsület első póltzára, 's osztattassanak ki közöttök a' polgári koronák. 7) Tellyes bizodalma vagyon a' Directoriumnak a' municipalitásokhoz, és a' jó polgárokhoz az eránt; hogy ők ezen magában együgyü inneplést hazafiúi buzgóságokkal fogják meg nemesíteni.

A' *Párisi* ministerialis újság levelek, a' melyekben *Barthelemy* úrnak *Wickham* Anglus követ úrral a' békességre nézve volt levelezése bé iktatva vagyon, felettébb magasztalják a' Directorium által azokra adatott válaft, 's azt állatják, hogy valami egyszer Fr. Orzággal öfzve vagyon kaptsolatva, lehetetlen légyen azt vissza adni. *Pith* ministert is nem a' leg kellemetesebb szinekkel festik le. A' *Moniteur* nevü újságban két fontos dolgot hoz elő *Echasseriaux* (olvasd *Esasserio*) a' mellyek az állandó békességnek első fundamentomául tétetődhetnének, u. m. I. Minden igazgatás formájának szabados voltát. II. A' kereskedésnek és a' tengeren való hajókázásnak tökéletes szabattságát.

Gróf *Maulevrier* F. Marsalt és néhai *XVI* Lajos királynak *Kolonidban* volt tellyes hatalmú ministerjét, (a' ki azzal vádoltatván, hogy a' múlt Octob. 5-dikén volt zenebona alkalmatosságával ő vezérlette a' pártosoknak egy részét, meg fogatott, 's törvénybe idéztetett a' *Luxemburgi* palota szakaszának birái által), büntelennek találta, 's szabadon bocsátotta ezen tribunalis Commissió, azt adván okául; hogy nintsenek elegendő tanubizonyságok ellene. Ellenben a' Directorium újabb parantsolatot adott meg fogatására 's el is fogatott *Ivryben*.

Az ifjú Tanátsnak April. 22-dik napján tartott gyűllésében igen kérkedő, 's a' dolgot nagyoló jelentést tétetett a' Directorium az Austriai és Fr. ármádiák közt Olasz Országban történt tsatákról.

Egy nemzeti képviselő *Gossuin* így szólott a' gyűlésben: „Az Olasz Országi armádia, úgy mond, győzelmekkel kezdte el az ideai táborozását. Kivánom, határozzátok meg, hogy ezen armádia érdemessé tette magát a' haza eránt. Egyenlő akarattal bé vétetődött ez a' fel tétel, 's egyfzersmind az is el végeztetett *Jean de Bric* javaslására, hogy valamint az öreg, úgy az ifjú Tanács gyűlés palotájában is függesztessenek fel ezen győzelmeknek festett táblái.

Salicetti hadi Commissarius következő officialis tudositást küldött a' *Génuában* levő Fr. ministerhez *Faipoult* polgárhoz, az April. 10-dik napjától fogva 20-dikig történt Olasz Országi tsakáról: „Az ellenség figyelmetességének fel serkentésére egy kis corpust hagyott *Buonaporte* Generális *Voltriban* (*Génuától* egy óránira), előre el látván, hogy az ellenség úgy fogja ezt nézni, mint maga győzelmének leg jobb alkalmosságát, 's le jöven a' nagy hegyek közzül meg fogja azon corpust támadni, 's *Montenottétól* el szakasztani igyekezni. Ezt pedig azért mivelte fent nevezett Generálisunk, hogy a' *Voltri* körül foglalatoskodó, 's kevés seregcinket onnan el üzni szándékozó ellenségre véletlenül reá üthessen. Szerentsésen végbe is vitte plánumát. *Bohó* Generális 10 — 12 ezer embert küldött *Montenotté*hez, *Argenteau* és *Rokkavina* Generálisok vezérlése alatt, 's egyfzersmind a' *Voltriban* hagyatott fél brigádánkat is még támadtatta, a' melly noha sokkal kevesebb számmal volt az ellenségnél, még is mindazáltal igen ditsösségesen védelmezte magát. — Azonban ki nem akarván magát egézfelen tenni a' veszedelemnek, hollzas ellentállása után a' neki eleve adatott parantsolat Izerént vissza húzta magát *Szavondig*, a' melly úttjában a' *Veragiói* tetőkre, és a' *Szaselói* Ország úttjára küldetett 1500 ember által derekasan védelmezett. — Ugyan akkor 1500 embert telepitetett a' *Buonaporte* Generális a' *Montenotte* mellett lévő vedutákba, meg parantsolván, hogy ha meg tá-

padtatnának, védelmezzék magokat egy darabig. April. 10-dikén este szép rendel vívta vontak magokat seregeink *Voltriból*, olly formán, hogy jóllehet mind állása jó, mind száma nagy volt az ellenségnek: még is azért azon környéknek el foglalásánál egyéb hafzna nem volt, ott is pedig, minden eleség el hordattatván, semmi magazinomot nem talált. — *Bolió* Generális ezen vívta vonását seregeinknek nem reménylén, April. 11-dikén reggel meg támadta *Montenottéi* tanyánkat, abban a' bizodalomban lévén, hogy azt meg győzhetvén *Szavónán* túl mehet, 's 5000 emberből álló avantgardénkat el szakaszthatya; de másként történt a' dolog."

„A' *Montenottei* katona őrizet nagy vitézi bátorsággal védelmezte magát; háromszor állott elő az ellenség annak meg győzésére, 's ugyan annyiszor veretett vissza; a' melly alkalmatossággal 400 ember hullott el 's esett sebbe közülök; az utolsóbbak közt találtatott *Rokkavina* Generális is, kinek sebe veszedelmesnek lenni mondatik. — Előre jól tudván *Buonaporte* vezérünk, hogy frissebb truppokkal fogja *Bolió* Generális redutainkat meg támadni, hafználni kívánta a' jó alkalmatosságot, és a' *Montenotti* tetőkre küldvén *Laharpe* Generálist, a' redutáinkal által ellenben állott ellenségre reá hajtattott, *Massena* Generálist pedig éjjel el küldvén, midőn ingyen nem is vélte volna az ellenség, körül kerítette. — Ejjél után ket órákor *Szavonából* ki indulván, viradtakor *Altare* alá mentünk, 's mindjárt akkor rajta is ütöttünk *Montenotte* mellett az ellenségre; *Laharpe* Generális mindjárt eleinte meg futamtatta, *Massena* Generális pedig bal oldalába tsapván, úgy meg verte, hogy 600 embernél több maradt a' tsata piatzon. A' rabságba esteknek 1500 főre megyen a' száma; kik közt vagynak *Rokkavina* Generális, *Argenteau* Generálisnak Adjutánsa, egy Oberster, egynéhány Oberstlajtnántok, és számos tilztek. A' miéink közül 200 embernél több, a' melly tsak nem hihetetlennek lenni láttatik,

meg nem holt, és sebet nem kapott. (E' már in folio regali való hazugszezis mert más tudositások szerint, igen sok veszett el a' Frantziák közzül). Ezen gyözedelemnek öregbitése végett mindenütt nyomon üzette és minden tetökröl le hajtatta **Buonaporte** Generális az ellenséget, és mi már most *Carcare* környékén táborozunk. Armádiánk vitézi bátorsággal fogja táborozását folytatni, és nem sokára fontosabb újságokkal kedveskedhetek. Az ellenség *Aqui* alá vonta magát vissza, és mi mindenütt nyomába vagyunk."

April. 16-dikán következő tudositást küldött a' fent nevezett Fr. Generális a' *Génuban* lévő Fr. ministerhez *Faipoult* polgárhoz: „Minekutánna, *ügymond*, a' *Montenettói* viadal után *Carcareba* által vittem volna fő kvártélyomat, *Sassello* alá küldöttem *Laharpe* divisionális Generálist az ott lévő 8 batallionból álló ellenségnek onnan való ki üzésere, 's az után való napon *Cairó* várása alá való titkos és sebes marsirozásra. *Massena* Generális a' *Dégói* tetökre ment maga divisiójával; *Augerau* Generális, a' ki néhány brigádakkal két egész napig útban völt, a' *Carcarei* sikokon telepedett le; *Menard* brigadiros Generális a' *Biertrói* tetöket foglalta el; *Joubert* brigadiros Generális pedig könnyü corpusával a' *St. Margheritai* tanyán telepedett le."

April. 13-dikán viradtakor *Augerau* Generális erőszakosan által bújt a' *Millesimói* szoros passzuson, a' melly alkalmatossággal *Menard* és *Joubert* Generálisok minden posztjaikról el üzték az ellenséget, és sebes, 's egyfzersmind bátor operatiójok által körül keritettek egy 1500 főből álló granatiros corpust, mellynek *Provera* General Lajtnant völt a' vezérje, a' ki nemtsak le nem tette fegyverét, nemisak meg nem adta magát, sőt a' *Cossaria* nevü hegynek tetejére fel menvén, keményen bé sántzolta magát egy régi, de fekvésére nézve crös kastélynak omladványai közt."

„*Augerau* Generális elő vitetvén ártilleriáját egynehány órákig ágyúzott az ellenséggel, én pedig meg bosszankodván előre való menetelemnek akadályoztatásán, dél előtt 11 órakor megizentem *Provera* Generálisnak, hogy adja fel magát; ő szóba botsátkozni akart velünk, soká is befélgetett *Augerau* Generálissal; de mivel meg nem egyezhettek egymással, 4 colonnét formált *Augerau* Generális a' vezérlése alatt lévő seregekből, 's egyenesen a' *Cossaria* kastély felé marsirozott. Már annakelőtte *Joubert*, vitézi bátorságáról és hadi talentomairól eléggé esméretes granatiros brigadiros Generális az ellenség sántzai eleibe ment 7000 emberrel; de mivel sebet kapott a' fején, 's hólnak tartatott a' magáeitól, egy kevésbé hátráltatott a' colonnénak előre való menetele.”

„A' *Banel* Generális kórmánya alatt lévő 2-dik colonne halkán, 's karjain tartván fegyverét marsirozott az ellenség felé, és mihelyt a' sántzokhoz ért, leg ottan agyon lövetett. — A' *Quenin* Gen. Adjutáns vezérlése alatt lévő harmadik colonne is meg hátráltatott ezen vezérjének agyon lövetése által, kinek halálat az egész ármádia sajnálja.”

„Bé következő az ejtészaka, tartottam, hogy kezében lévő fegyverével fog magának utat nyitni az ellenség: azért is minden batallionokat öfzve gyűjtvéu parapéteket, az az, pásit hantból való töltéseket és haubitzáknak való batteriákat készítettem egy egy puska lövésnirc egymástól.”

„Ápril. 14-diken viradtakor mind a' két ármádia egymás szemében nézett. *Augerau* Generálisnak, a' ki az én ármádiám bal szárnyát comandirozta, parantsolatot adtam, hogy bloquirozza, az az, körülkerítve tartsa *Provera* Generálist. Egynéhány seregei az ellenségnek; azok között *Belgiojosé* regementje által akarták magokat az én ármádiám derekán vágni; de elő álván *Menard* brigadiros Generális vissza nyomta azo-

kat. Elég az ahhoz, végtére minden oldalról körülvéttetven az ellenség, és a' mi colonneink is minden részről halált és félelmet okozván, nem volt amannak a' capitulatióra ideje. Azenközben látván *Provera* Generális is, hogy ármádiánk jobb szárnyánál rendelések tétessenek *corpusa* bal szárnyának meg támadásárára, magát a' *Cossaria* kastélyban volt seregeivel együtt hadi fogságra adta s. a' t."

Elegyes Történetek.

Sydney Smith Anglus Vice-Admiralis, a' ki ennekelötte két ezttendővel a' *Tuloni* Fr. flottát meg gyújtotta, a' *Havrci* kikötő hely körül, hét hajós tisztel, 's 27 matrossal együtt Apr. 18-dikán a' Frantziák által el fogatván, maga *Párisba* küldetett, fogoly társai pedig a' *Havrci* fogházba zárattak. Magok a' Londoni officialis tudósítások is igaznak lenni mondják ezen történetet, 's fájlatják ezen bátor hajós fő tisztnek szerénstelenségét. — A' múlt ezttendőben Angliából ki vitetett portékáknak az árra 27 millió, 279553 font sterlingre tétetik. — A' Fr. fogságból vissza ment Anglus tisztek beszélik, hogy a' Fr. fő vezérek mindnyájan szép ifjú emberek, 's egy sints közöttök 50 ezttendőn felül. — Az *Amerikai* szabad Statusok és Spanyol Ország közt végbe ment szövetséges trakta nagyon tettik a' lakosoknak. — Úgy haljuk, hogy *Kleber* Fr. Generális bútsút vévén hadi szolgálatjától, egy *non der Leyen* nevű *Kréfeldi* gazdag kereskedő leányát vette feleségül. A' *Konstántziai* püspöki hertzeg, jobbágyainak könnyítése végett minden ezüst aztali kézzüületét, melly 11000 forintba betsültetik, oda ajándékozván a' pénzverő műhelybe küldötte. — *Kréfeldbe* egynehány szekér mandaták küldettek *Párisból*. — *Auersperg Károly* hertzeg és Cs. K. Generális fog *Krakoviába* menni a' hódolás fel vételére. — *Néhai Bilguer* Prusszus Generális Chyrurgus helyett *Mursinna* úr tétetett Generális Chyrurgussá. —

Formey Doctör urat, a' *Berlini* tudós Társaság örökös Titoknokjának, kir. belső Tanácsosnak, és a' tudós világ előtt igen esmérletes Filosofusnak a' fiat tette a' *Prussziai* Fels. kiraly maga udvari Orvossának. — *A. Belgiomban* egy guillotinét állítottak fel a' *Frantziák*. — Nem igaz hogy *Svédziában* meg tiltatott volna a' vassal való külső kereskedés. — Keményen meg tiltotta a' *Báseli* Tanács *Rippel* affzonságnak a' Fr. emigránsokkal való levelezést és gyűllés tartást. Kardinalis *Kolonna* Romában, *Welsch* Cs. K. F. M. Lajtnant *Frankfurtban* meg hóltak. — A' *Würtembergi* uralkodó hertzeg *Stuttgardból* *Hohenhejmba* ment, és egész nyáron ott fog maradni egészségének helyre állítása véget. Minthogy a' *Hamburgi* magistratus meg nem akarta a' Fr. republikának valóságát esmérni, a' *Havrei* kikötő helybe bé ment *Hamburgi* kereskedő hajók le arestáltattak. — Az *Austriai* *Belgiumra* vetett erőltetett költsönözést elsőben papiros, most pedig pengő pénznel kell ki fizetni. — A' *Bruggi* kapuzinusok a' Sz. Papa bullájának értelme szerént bizonyos innepet akarván szentelni, meg tiltattak a' *Lysi* centralis administratió által, azt adván okaúl, hogy a' szövetséges fejedelmekkel égyet értő fejedelemmel való levelezés egy átallyában ellenkezzék a' Fr. törvényekkel. — A' *Kadixi* kikötő helyben 37 hadakozó hajók vagynak kélzen. — A' *Brasiliából* *Asiába* menni szándekozott *Portugalliai* flottát le tartoztatván a' *Frantziák*, 120000 Lajos aranyat találtak 's nyertek azon. — *Báselbe* egy *Wabego* nevű követet küldött a' Spanyol király, a' ki onnan ide *Bétsbe* jönni szándekozik.

Magyar Ország.

Szatthmár Vármegyéből *April. 23-dikán.* A' 17-dik számú kurirba bé iktatott jövendölésem bé tellyesedett, a' tavasz a' telet fel tsórelte; mert ámbár hólnap a' fagyos északi szelek közt szomorogva bújkaló nap *Sz. György* napjára virad.

is fel: mindazáltal olly fagyos, deres, és kemény szeles időink járnak, hogy tsak a' *Magy. Almanakból* tudjuk meg, hogy már régen el múlt a' nyári karatson, és ugyan onnan tudjuk meg hól nap is, hogy teli Sz. György napra viradtunk. Zöld tsötörtök is olly fehér gúnyában és paripán jelent meg szokása ellen, hogy még húsvét napján sem vett magára más tilztát, és az ő világi öltözetén jól fel övedezett fekete bárány bórben, még pedig tavalyiban gyászoltunk, azonban keveset is chettünk a' húsvéti bárányból. — Az apró marhák is a' súllyára jutottak, mert már sok gazdasszony úgy gondolkozik, hogy ingeket varr tsirkéinek, különben mind el fagylalja őket a' tavaszi tél. A' szegény gazdáknak is gőzöl a' fejek búbánatjokbán, nem tudván, mivel táplálják, ha az idő tovább is így fog maradni, járólón lévő barmaikat.

A' ketskék (talán kinnyokban) annyira szaporodnak, hogy hallatlan dolog, mert nem elég nekik kettőt's harmat elleni, hanem Sz. Várallyán egy pihenőbe egy anya ketske hat gödöllyét ellett egy hassal, de egyiknek neveléséhez sem lehetett szeréntséje, mivel egy más után mind megdöglött.

T U D Ó S I T Á S

minden

B I B L I A - S Z E R E T Ő

Jó Kérésztynékhez.

A' *Károli Fordítása* szerént, *Ultrajektomban* 1794-ben ki-jött Magyar Bibliák találatnak:

Bétsben, Titt. *Vitéz József.*

Átson, Tiszt. *Bartha György.*

Pestén, Könyv-árros *Mosózi Institoris Gábor.*

Ketskeméten, Tiszt. *Prof. Tóth István.*

Debretzenben, Ntes. *Fazekas Mihály.*

Patakon, Tiszt. Prof. Szombathi János.
Kolosváron, Tiszt. Prof. Szathmári Pap Mihály
Uraknál.

Szabott árra a' *Bibliáknak*, Homlok-Táblák 's
Mappák nélkül:

	Rfl.	kr.
Hollandiai jó irható papiroson - - - -	3	30
— — — Posta papiroson - - - -	4	—
— — — Jobb Posta papiroson - - - -	5	—
— — — Igen vékony Posta papiroson -	6	—
— — — Rend-kivül szép Posta papiroson	7	—

Homlok-Táblák (a' kiknek tetszik, mert azok nélkül el-lehet) Ó és Új Testamentomhoz, együtt - - - - - 10

Ország-Táblák, Ó és Új Testamentomhoz.

Posta papiroson, együtt 40 kr.

Nyomtató papiroson - 30 kr.

A' Könyv-árros Uraknak, a' kik egyfzerre 10-et, 20-at, vagy többet vesznek, minden *tizen-eggyedik* ingyen adódik a' 4 forintosból.

A' 6 forintos Bibliák, minthogy igen kevés számúak, tsak *Bétsben*, *Atson*, *Pesten*, *Patakon*, és *Kolosváron*; a' 7 forintosok is *úgyan-ezen helyeken* (Patakot ki-vévén) találtnak.

Ezen, nagy bajjal, fáradsággal, és az idő' vilzontagsága miatt rend-kivül. nagy költséggel nyomtattatott szép Bibliának a' bcsit, nem tsak a' papiros' jósága, betű' szépsége, könnyen olvashatósága, 's a' könyv' szép formája neveli; hanem főképpen ezek: t. i. hogy, *tsak-nem minden hiba nélkül* nyomtattatott; hogy' egy igen fontos, hasznos, 's ez előtt ki-jött minden Biblia recensiokat meg-haladó, *Magyar Bibliákról* írott *Historiátka* vagyón eleibe nyomtattatva, mellyet T. T. Pataki Professor Szombathi János Úr készített; és hogy a' világosító Sz. I. béli helyek nagy szorgalmatossággal meg-visgáltattak, 's ennek al-

kalmatosságával meg is bővítették, és azon számtalan nyomtatásbéli esmérletes hibáktól valójában meg-tisztítottak. — Ha talán a' fenn nevezett Józságok, mellyek 26. *April.* indultak-ki Bétsből, még távol való helységekbe el nem érkeztek volna, tehát minden órán meg-érkeznek.

* * *

A' múlt téli súlyós nyavalyám maradványainak testemből való ki tisztítása végett kéntelen vagyok a' jövő hétfőn a' *Füredi* savanyú vizre és mineralis fürdőbe menni, 's a' jövő *Juniusnak* közepéig ottan múlatni. A' kinek tehát addig is tettzeni fog velem levelezni, 's engemet valamely különös történetről tudósítani, egyenesen *Füredre* per *Ofen Wefzprém*, utasítsa hozzám betses levélét. Addig is semmi fogyatkozást nem fognak Érd. Olvasóim szenvedni.

BCU Cluj, Central University Library Cluj

* * *

A' leg zözelebb való posta napon költ, 38-ik számú Magy. Kurirnak 610-ik lapján a' 28-ik sorban a' *lakó* helyet *fekvőt* kell érteni. — Az 599-ik lapon a' *G.* alatt való jegyzésben, a' 9-ik sorban *Szalandiai* helyett, *Szabandiait* kell tenni. — A' 603-ik lapon, alolról a' 2-ik sorban: *de magok inyek szerént ohajtó Frantziák.* — Az azon darabban esett nyomtatásbeli hibákat, magoktól is meg jobbithatják Érd. Olvasóim.

S. D. D.